

Návrh na vyhlášení zvláště chráněného území

ve smyslu ustanovení § 40 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb.
o ochraně přírody a krajiny v platném znění
a § 4 vyhlášky č. 64/2011 Sb.

**Přírodní památka
Farářova louka**

1. Název zvláště chráněného území

Farářova louka

2. Návrh kategorie ochrany zvláště chráněného území:

Přírodní památka ve smyslu § 36 zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny v platném znění (dále jen „zákon“).

3. Předmět ochrany a jeho popis

Předmětem ochrany jsou luční mokřadní biotopy a převážně listnaté lesy s typickou květenou a s výskytem vzácných druhů rostlin a živočichů.

3.1. ekosystémy

název ekosystému	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému
dubohabřiny až květnaté bučiny	18,6 ha – 69,2%	dubohabřiny svazu <i>Carpinion</i> , místy přechodné ke květnatým bučinám svazu <i>Fagion</i> , s bohatým bylinným patrem včetně vzácnějších druhů rostlin (např. <i>Aquilegia vulgaris</i> , <i>Cephalanthera damassonium</i> , <i>Daphne mezereum</i> , <i>Epipactis purpurata</i> , <i>Lilium martagon</i> , <i>Melittis melissophyllum</i> , <i>Neottia nidus-avis</i> , <i>Veronica montana</i>)
mokřadní louky	0,5 ha – 1,9%	lesní mokřadní louka, přechod mezi střídavě vlhkou loukou svazu <i>Molinion</i> a pcháčovou loukou svazu <i>Calthion</i> , maloplošně dochované ostřicové slatiniště svazu <i>Caricion davallianae</i> až svazu <i>Sphagno warnstorffiani-Tomenthypnion</i> ; výskyt četných vzácných druhů rostlin (např. <i>Carex davalliana</i> , <i>Dactylorhiza majalis</i> , <i>Thalictrum lucidum</i> , <i>Trollius altissimus</i>); luční mokřadní vegetace částečně zachována i na světlinách v okolních mladých lesních porostech

3.2. druhy

název druhu	ochrana, ohrožení	popis biotopu druhu, další poznámky
<i>Carex davalliana</i> – ostřice Davallova	§3, C2, CII	výskyt pouze na drobném slatiništi v lesní louce, na cca 50 m ² hojně
<i>Dactylorhiza majalis</i> – prstnatec májový	§3, C3, CIII	lesní louka rozptýleně desítky až 100-150 ks, hojněji v J části ve slatiništi
<i>Melittis melissophyllum</i> – medovník velkokvětý	§3, C3, CII	roztroušeně až místy hojně v dubohabřinách v západní části PP, nejhojněji (desítky až stovky) v PSK 408B9
<i>Platanthera bifolia</i> – vemeník dvoulistý	§3, C3, CIII	světliny v PSK 25Ka3 mezi bezkolencem; koncem 90. let (Šoltysová in verb.) nedlouho po odlesnění byly vemeníky velmi hojné přímo v lesní louce
<i>Platanthera chlorantha</i> – vemeník zelenokvětý	§3, C3, CII	
<i>Trollius altissimus</i> – úpolín nejvyšší	§3, C3, CII	hojně v lesní louce, nápadně koncentrován v polostínu vedle rozptýlených stromů; méně hojně na světlinách v PSK 25Kc2

§ = Chráněné druhy podle vyhlášky MŽP ČR č. 395/1992 Sb.: §2 = silně ohrožený, §3 = ohrožený, C (arabské číslice) = Druhy Červeného seznamu ČR (Holub & Procházka 2000): C2 = silně ohrožený taxon; C3 = ohrožený taxon; C4 = vzácnější taxon vyžadující pozornost, méně ohrožený, C (římské číslice) = Přehled vyhynulých, neznámých a ohrožených taxonů cévnatých rostlin na území východních Čech (Faltys 1995): CII – silně ohrožené taxony, CIII – ohrožené taxony, CIV – vzácnější taxon vyžadující pozornost, méně ohrožený.

4. Cíle ochrany:

Zachování, zlepšení stavu a obnova mokřadní louky, obnova jejího přirozeného vodního režimu. Zachování vhodných podmínek pro výskyt vzácných a ohrožených druhů rostlin a živočichů. Zachování lesních porostů s přirozenou dřevinnou skladbou, členitou věkovou strukturou a bohatým bylinným patrem a přeměna kulturních porostů na lesy přírodě blízké.

5. Základní ochranné podmínky:

Základní ochranné podmínky jsou dány ze zákona (dle § 36 odst. 2 zákona).

6. Bližší ochranné podmínky:

Na území přírodní památky navrhuje krajský úřad činnosti a zásahy, které budou vázány na předchozí souhlas dle ust. § 44 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů:

- a) měnit druh pozemků, způsob jejich využití
- b) umísťovat a povolovat stavby a zařízení, provádět změny staveb a terénní úpravy,
- c) používat hnojiva a biocidní přípravky¹⁾ s výjimkou atraktantů a repelentů pro ochranu lesa,
- d) vjíždět a parkovat motorová vozidla a přívěsy (kromě vjezdu a setrvání vozidel orgánů státní správy, požární ochrany, zdravotní a veterinární služby, vozidel vodohospodářských organizací, vlastníků pozemků a vozidel potřebných pro lesní a zemědělské hospodaření),
- e) rozdělovat ohně (to se nevztahuje na činnosti, které jsou prováděny při hospodaření v lese) a zřizovat tábořiště, pořádat turistické, sportovní, kulturní a poznávací akce,
- f) zřizovat a vyznačovat nové veřejně přístupné účelové komunikace, stezky, pěšiny a turistické trasy,
- g) krmit a přikrmovat zvířata, umísťovat nová myslivecká zařízení, která způsobují kumulaci zvěře (krmelce, lizy apod.),
- h) provádět těžební zásahy (kromě nahodilých těžeb a výchovných zásahů) v lesních porostech,
- i) měnit stávající vodní režim²⁾.

7. Vymezení ochranného pásma:

Před rušivými vlivy z okolí zabezpečuje přírodní památku ochranné pásmo podle § 37 zákona (území do 50 m od hranic zvláště chráněného území) stanovené po celém obvodu přírodní památky.

V ochranném pásmu je dle ust. § 37 odst. 2 zákona ke stavební činnosti, terénním a vodohospodářským úpravám, k použití chemických prostředků a změnám kultury pozemku nezbytný souhlas orgánu ochrany přírody, tj. krajského úřadu.

8. Územně správní zařazení území:

kraj:	Královéhradecký
okres:	Jičín
obec s rozšířenou působností:	Hořice v Podkrkonoší
obec s pověřeným obecním úřadem:	Hořice v Podkrkonoší
obec:	Červená Třemešná, Hořice v Podkrkonoší
katastrální území:	Červená Třemešná, Hořice v Podkrkonoší

9. Přehled katastrálních území a parcelních čísel pozemků dotčených návrhem přírodní památky

k.ú. Červená Třešná: p.p.č. 584/3, 581/2, 583/2, 581/1, 583/1, 584/1 a 591/1(část)
k.ú. Hořice v Podkrkonoší: p.p.č. 1890/1 (část)

10. Předpokládaná výměra přírodní památky

26,68 ha

11. Odůvodnění návrhu na vyhlášení

11.1. Historie ochrany území:

Nařízení Okresního úřadu Jičín č. 3/1999 ze dne 4.1.1999

11.2. Hlavní důvody zpracování návrhu na vyhlášení přírodní památky:

Důvodem nového vyhlášení (přehlášení) přírodní památky je vymezení území tak, aby v něm byl reprezentativně zastoupen předmět ochrany území a byly vyloučeny plochy ochrannásky málo cenné (území těžby šterkopísku).

11.3. K návrhům bližších ochranných podmínek:

Návrh na vyhlášení stanoví bližší ochranné podmínky přírodní památky, které jsou navrženy v souladu s ust. § 44 odst. 3 zákona a jsou nastaveny tak, aby umožnily orgánu ochrany přírody usměrňovat činnosti, které by mohly vést k nežádoucím změnám dochovaného stavu přírodního prostředí. Nejedná se o zákazy, jsou to pouze činnosti, které podléhají předchozímu souhlasu krajského úřadu. Bližší ochranné podmínky jsou stanoveny a platí i v současné době pro stávající přírodní památku již od roku 1999, kdy byla přírodní památky vyhlášena Nařízením Okresního úřadu Jičín č. 3/1999 ze dne 4.1.1999.

11.4. Odůvodnění bližších ochranných podmínek:

Ad a) měnit druh pozemků, způsob jejich využití

Změna druhu pozemku a způsobu využití pozemků znamená potenciální ohrožení předmětu ochrany přírodní památky, např. zalesněním hodnotné louky by došlo k poškození biotopu zvláště chráněných druhů rostlin.

Ad b) umísťovat a povolovat stavby a zařízení, provádět změny staveb a terénní úpravy,

Jakákoliv zástavba či změna staveb s sebou nesou riziko poškození předmětu ochrany přírodní památky, proto je nutné vždy posoudit jejich možné důsledky. Terénní úpravy mohou rovněž způsobit změny v rovnováze zvláště chráněného území a způsobit tak změny v druhovém složení společenstev.

Ad c) používat biocidní přípravky¹⁾ a hnojiva,

Zvláště chráněné druhy rostlin i živočichů jsou vázány na stanoviště s vhodným chemickým složením substrátů. Tyto druhy pak mají zpravidla nízkou konkurenceschopnost a nižší toleranci ke stresovým faktorům, kterými je i zvyšování obsahu dusíku či fosforu obsažených v hnojivech. Hnojením se obsah těchto živin v půdě zvyšuje, což vede k vytěsnění citlivých druhů a jejich nahrazení konkurenčně zdatnějšími rostlinami včetně invazních druhů. Rovněž použití biocidních přípravků je nutné kontrolovat - především na prameništích a v okolí vodotečí by mohlo dojít k nevratnému poškození rostlinné skladby.

Ad d) vjíždět a parkovat motorová vozidla a přívěsy (kromě vjezdu a setrvání vozidel orgánů státní správy, požární ochrany, zdravotní a veterinární služby, vozidel vodohospodářských organizací, vlastníků pozemků a vozidel potřebných pro lesní a zemědělské hospodaření),

Tato podmínka především omezuje nežádoucí vjezd vozidel širší veřejnosti, jelikož při větší frekvenci pojezdů motorovými vozidly dochází ke změnám struktury půdy a změnám druhového složení společenstev, směrem ke společenstvům a druhům, které jsou k těmto podmínkám tolerantní (ruderální druhy). Jedná se tedy o činnost, která může způsobit negativní změny v druhovém složení bylinného podrostu a nežádoucího šíření ruderalních druhů z okrajových částí území.

Podmínka neomezuje vjezd vozidel subjektů a organizací zajišťujících péči o předmětné území a soukromé pozemky, které jsou součástí přírodní památky.

Ad e) rozdělovat ohně (to se nevztahuje na činnosti, které jsou prováděny při hospodaření v lese) a zřizovat tábořiště, pořádat turistické, sportovní, kulturní poznávací akce,

Zakládání ohňů a zřizování tábořišť je riziková činnost, která může způsobit poškození přírodní památky, např. utužením povrchu terénu, obohacení povrchu půdy minerálními látkami z popela (draslík, fosfor). Veřejné akce jako takové nejsou rušivým faktorem, ale je nutné před jejich pořádáním stanovit pravidla průběhu a organizace, aby nedošlo k případnému poškození předmětu ochrany přírodní památky.

Ad f) zřizovat a vyznačovat nové veřejně přístupné účelové komunikace, stezky, pěšiny a turistické trasy,

Územím je vedena jedna turistická trasa a několik lesních cest. Dalším zřizováním stezek či pěšin by docházelo k intenzivnějšímu šíření ruderalních druhů rostlin do přírodní památky z jejího okolí.

Ad g) krmit a přikrmovat zvířata, umísťovat nová myslivecká zařízení, která způsobují kumulaci zvěře,

Při přikrmování zvěře se v půdě nepřímo zvyšuje obsah dusíku a fosforu (jedná se o živiny obsažené v trusu zvířat, která se v místech přikrmování shromažďují). Kumulací zvěře dochází k intenzivnímu sešlapu půdního povrchu a tím i k ničení rostlinného porostu a zhoršování podmínek pro chráněné druhy rostlin a živočichů. Snahou ochrany přírody je směřovat tuto činnost do méně hodnotných míst přírodní památky bez výskytu zvláště chráněných druhů rostlin.

Ad h) provádět těžební zásahy (kromě nahodilých těžeb a výchovných zásahů) v lesních porostech,

Bez omezení lze zpracovávat stromy a jejich části padlé na cesty, stavby, nelesní pozemky a do vodních toků. Při výchovné či obnovní těžbě je žádoucí část dřevní hmoty (kmenoviny) ponechávat v porostech k zetlení, rovněž některé stromy poškozené v důsledku polomu je vhodné ponechat na místě.

Přednostně obnovovat části s převahou jehličnanů (maloplošná holoseč, náseky, případně podrostně) přitom šetřit dočasné i trvalé výstavky vtroušených listnáčů.

Dlouhodobým cílem je pěstování přírodě blízkých stabilních světlejších smíšených porostů se zastoupením všech dřevin přirozené dřevinné skladby.

Ad i) měnit stávající vodní režim²⁾

Změna vodního režimu se týká především vlhké lesní louky, kde byly cca před 30 lety zbudovány hluboké příkopy kvůli odvodnění. Toto odvodnění však nepříznivě působí na

stávající luční biotopy a způsobuje zmenšení plochy slatiniště. Jakékoli další zásahy mohou způsobit negativní změny v druhovém složení loky. Snahou ochrany přírody bude navrátit mokřadní louku do původního stavu.

11.5.K vymezení hranice zvláště chráněného území:

Hranice přírodní památky je ze severní strany omezena stávající silnicí II. třídy Dachova-Miletín. Zbývající část hranice je vedena v souladu s hranicemi stávající přírodní památky s drobnými upřesněními a dále po hranici porostů prostorového členění lesa. Z území přírodní památky byl vyloučen prostor štěrkopískového ložiska v jižní části stávající přírodní památky.

V terénu bude hranice přírodní památky vyznačena novým pruhovým značením dle vyhlášky č. 64/2011 Sb., o plánech péče, podkladech k vyhlášení, evidenci a označování chráněných území, bude tedy provedena jeho obnova a budou rovněž instalovány nové tabule s malým státním znakem upozorňujícím na přírodní památku.

Pro hranici přírodní památky byl vypracován záznam podrobného měření změn dle zákona č. 344/1992 Sb., katastrální zákon a vyhlášky č. 26/2077 Sb., katastrální vyhláška.

11.6.K vymezení ochranného pásma:

Pro celý úsek území přírodní památky bude ochranné pásmo 50 metrů od hranice přírodní památky dle § 37 odst. 1 zákona. Hranice ochranného pásma se v terénu nevyznačuje.

Přílohy:

Orientační mapa s vyznačením přírodní památky Farářova louka

Katastrální mapa se zákresem hranic přírodní památky Farářova louka

---

¹⁾ Biocidním přípravkem je přípravek obsahující jednu nebo více účinných látek určený k ničení, odpuzování, zneškodňování, zabránění účinku nebo dosažení jiného regulačního účinku na jakýkoliv škodlivý organismus chemickým nebo biologickým způsobem dle přílohy zákona č. 120/2002 Sb., o podmínkách uvádění biocidních přípravků a účinných látek na trh a o změně některých souvisejících zákonů.

²⁾ Za změnu vodního režimu jsou považovány zejména činnosti ovlivňující odtokové poměry v území a činnosti, které mohou ovlivnit kvalitu i kvantitu podzemních a povrchových vod ve smyslu zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů.